

organisaties uit te roeien.

arrestatie

In deze voor de landarbeiders onheilspellende situatie startte de UNC samen met de onafhankelijke arbeiderscentrale CGP -waarvan de UNC een onderschillende plaats in het land werden wegen en bruggen bezet. Daarna begon een hongermars vanuit Juticalpa naar de hoofdstad Tegucigalpa, waaraan in het begin 12.000 landarbeiders deel namen. Doel van de mars was vrijlating te verkrijgen van de gevangenzittende boeren en snelle uitvoering van de landhervorming.

Direkt hierop heeft de militaire regering troepenversterkingen verzonden naar het gebied en heeft de mars uit elkaar geslagen. Verder werden drie vakbondsgeloven bezet en werden de leiders van de UNC en de CGP gevangen genomen.

Bij de bezetting van het vakbondsgelove, annex vormingscentrum en konsumptie-koöperatie in Olanchito heeft het leger vier boeren in koelen bloede vermoord.

kerk

De akties van de militairen waren niet alleen gericht tegen de landarbeiders en hun organisaties, maar ook tegen de kerk. Met name in Olanchito heeft de R.K. kerk zich de laatste jaren intensief bezig gehouden met de vorming van de landarbeiders, o.a. via radio-scholen. Daarbij werd intensief gebruik gemaakt van de alfabetisatie-methoden van Paolo Freire. De militaire regering beschuldigde de kerk dan ook van 'subversie' en vele priesters en nonnen werden gearresteerd. Twee priesters verdwenen spoorloos en men neemt aan, dat ook zij vermoord zijn. De radioschool 'Radio Paz' werd gesloten, evenals de kerken in Olanchito. Er werden priesters uitgewezen, terwijl anderen weliswaar werden vrijgelaten, maar niet naar hun werkgebied mochten terugkeren. De aartsbisshop van Tegucigalpa heeft daarop een schepe verklaring uitgegeven, waarin hij eiste, dat de militairen een eind maakten aan het geweld tegen de boeren en priesters.

Onder deze openlijke stellingname van de kerk en onder druk van een toemend protest van de internationale publieke opinie -waaronder vanuit Nederland - zijn de militairen er vervolgens toe overgegaan om een aantal belangrijke vakbondsleders en priesters vrij te laten. De staat van beleg in het departement Olanchito bleef echter gehandhaafd, terwijl ook de vakbondsgeloven bezet bleven. De goederen van de bonden en de dokumenten werden in beslag genomen. Ook de meerderheid van de boeren bleef in de gevangenis.

militairen

De regering zelf heeft twee ministers onder druk gezet, die zich daarop hebben teruggetrokken, te weten Vincenti Williams, adviseur van de president, en Fernando Montes, Minister voor de Nationale Hulpbronnen. Tevens belofden de militairen, dat de landhervorming in juli in versnelde vorm zou worden uitgevoerd.

Tegelijkertijd ontstonden ook geruchten, dat een groep van 600 boeren zich in de bergen hadden teruggetrokken. Onder hen zou zich ook Pater Gasimiro

bevinden. Het hoofd van de militaire zone van Olanchito, majoor Chinchilla, heeft deze geruchten bevestigd en zei, dat soldaten en verkenningsvliegtuigen aan het zoeken waren. De regering heeft de berichten ontkend.

armoede waarheen?

Op het moment, dat we dit schrijven - begin juli - heerst er in Honduras nog een zeer gespannen sfeer. Er is groot militair vertoon, terwijl de landarbeiders en kleine boeren voor hun leven vrezen. Maar het is ook, zoals één van hen verklaarde: 'Erger

De Latijns-Amerikaanse Landbewerkers-Federatie (ECL) heeft aangekondigd op een soldaartetaktie in Europa ter ondersteuning van de strijd van de kleine boeren en landarbeiders in Honduras. Deze solidaritetraktie is gelukkig in Nederland goed op gang gekomen. De voedingsbonden, waarin ook de landarbeiders georganiseerd zijn, hebben over deze zaak een onderhoud gehad met ministers van der Stool van buitenlandse zaken. Deze heeft beloofd om via internationale organen druk uit te oefenen op de regering van Honduras om de gevangen gezette boeren vrij te laten en vrijheid van organisatie te garanderen voor de bonden van boeren en landarbeiders. Daarnaast zijn door verschillende instanties telegrammen gestuurd aan de president van Honduras. Een van deze instanties is de KWBFB, iets waar we uiteraard verheugd om zijn. Toch lijkt dit telegram van de KWBFB wat magertjes, vergelijken met wat men in het algemeen zou kunnen doen. Waarom zijn de twee andere standaardorganisaties er niet bij betrokken? (wilden die zich liever afzijdig houden?) Ook vinden we dat er meer informatie aan de gewone leden gegeven had moeten worden. Aan dit manco hopen we door deze publicatie tegemoet te komen.

De standaardorganisaties en het landbouwschap zouden echter nog meer kunnen doen. Op dit moment is er een delegatie van de nederlandse landbouw op een handelsmissie naar Brazilië. De heer Mertens, ex-voorzitter

dan we het hadden kan haast niet. Want we leefden al aan de rand van de hongerdood, omdat we geen voedsel hebben, terwijl de grond ontbreekt om ons voedsel zelf te verbouwen. We zullen door moeten gaan, totdat er ook voor ons rechtvaardigheid heerst'.

Tegelijkertijd wordt het bericht gemeld dat de leider van het UNC, Lincoln Coleman, nog steeds verdwenen is. Het leger beweert, dat hij uit de gevangenis ontsnapt is; de landarbeiders weten haast wel zeker, dat hij vermoord is.

van de KWBFB en nu commissaris van de RABO-bank, afgevaardigden van het Landbouwschap en van Landbouwindustrieën maken deel uit van deze delegatie. Het doel van de reis is het versterken van de handelsbetrekkingen tussen Brazilië en Nederland. M.a.w. meer industrieproducten uit Nederland naar Brazilië in ruil voor goedkope agrarische grondstoffen. Hier lijkt op het eerste gezicht niet veel tegen, maar met een wat grondiger kennis over de wijze waarop in Brazilië landbouwproducten voor de export op de markt komen wordt dit wel even anders. Wat hebben de gewone nederlandse en Braziliaanse boeren aan goedkope volkswagenvlees voor de Europese markt.

Te meer daar het vlees zo goedkoop kan zijn door de vaak mensonwaardige lonen in die landen en de niet al te fraaie wijze waarop het land verkregen is. De delegatie gaat praten met het bedrijfsleven en regeringsfunctionarissen in Brazilië. Nu de KWBFB dit telegram gestuurd heeft aan de president van Honduras zou se eigenlijk aan Mertens moeten vragen om contact te zoeken met afgevaardigden van de Latijns Amerikaanse Landbewerkersfederatie om meer informatie over de werkelijke situatie in Brazilië te verkrijgen. Pas op grond van dergelijke informatie zou bekeken moeten worden of het wel zo wenselijk is om mee te werken aan dergelijke handelsmissies. Bij handelstransacties moeten de sociaal-economische gevolgen voor alle betrokkenen worden afgewogen.

een boerenwoning in noord-oost Brazilië

